

AIQ-24cz

Dotazník vlivu afázie

Skript

„Budu se Vás ptát na Vaší afázii a na to, jak se změnil Váš život po jejím vzniku (*pokud si osoba není jistá, co znamená termín „afázie“, stručně vysvětlete*). Jde o Váš názor. Neexistuje tu **správná nebo nesprávná odpověď**.

Použijte tento dotazník. Budete odpovídat na škále jako je tato (*ukážete rukou na všechny možnosti*). Chci, abyste popřemýšlel/a o tom, jak jste se měl/a za poslední týden. Začneme s otázkou o Vašem mluvení s jinými lidmi.“

Aktivity

Otázka 1.: Mluvení s blízkými osobami

Otázka v dotazníku: Jak **snadno** se Vám **mluvilo s blízkou** osobou?

Administrace: Řeknete: „Během posledního týdne, jak snadno se Vám **mluvilo s blízkou** osobou?“ a pokud je potřeba:

- použijte jméno **manželky/manžela** nebo **partnerky/partnera**,
- můžete pomoci otázkou: „**Vzpomněli jste si na slova?**“ a jinou.

Pokračujte se slovy: „Pokud se Vám **mluvilo velmi snadno**, ukažte sem,“ a ukážete na pravou stranu škály. „Pokud se Vám **mluvilo velmi těžko**, ukažte sem,“ a ukážete na levou stranu škály. „Nebo ukažte na **kteroukoliv možnost**,“ a ukažte rukou po celé škále.

*Ujistěte se, že **hraniční hodnocení** se nachází v dotazníku **u každé otázky**.*

Otázka 2.: Mluvení s cizími osobami

Otázka v dotazníku: Jak **snadno** se Vám **mluvilo s cizí** osobou?

Administrace: Řeknete: „Během posledního týdne, jak snadno se Vám **mluvilo s cizí** osobou?“ a pokud je potřeba:

- pomozte frází „**s někým jako já**“ nebo „**s někým v obchodě**.“

Následně ukažte možnosti na hodnotící škále jako je demonstrováno u otázky 1.

Otázka 3.: Porozumění blízkým osobám

Otázka v dotazníku: Jak **snadno** jste **porozuměli** někomu **blízkému**?

Administrace: Řeknete: „Teď si promluvíme o Vašem **porozumění**, kdy **někdo jiný mluví**, a Vy musíte **porozumět, co říká**. Během posledního týdne, jak **snadno** jste **rozuměl někomu blízkému**?“ a pokud je potřeba:

- použijte slova „**manželce/manželovi**“ nebo „**partnerce/partnerovi**.“

Následně ukažte na možnosti na hodnotící škále jako je demonstrováno u otázky 1.

Otázka 4.: Porozumění cizím osobám

Otázka v dotazníku: Jak **snadno** jste **porozuměl** někomu **cizímu**?

Administrace: Řeknete: „Stále mluvíme o Vašem porozumění. Během posledního týdne, jak **snadno** jste **porozuměl někomu cizímu**?“ a v případě potřeby:

- můžete použít frázi: „**někdo, koho neznáte**,“ nebo jinou.

Následně ukažte na možnosti na hodnotící škále jako je demonstrováno u otázky 1.

Otázka 5.: Psaní

Otázka v dotazníku: Jak **snadné** pro Vás bylo **napsat zprávu příteli**?

Administrace: Řeknete: „Během posledního týdne, jak **snadné** pro Vás **bylo napsat zprávu příteli**?“ a pokud osoba s afázií potřebuje:

- můžete použít frázi: „**vzpomenout si na slova a napsat je**,“ nebo jinou.

Následně ukažte na možnosti na hodnotící škále jako je demonstrováno u otázky 1.

Otázka 6.: Čtení

Otázka v dotazníku: Jak **snadné** pro Vás bylo **přečíst si celý článek** v novinách?

Administrace: Řeknete: „Během posledního týdne, jak **snadné** pro Vás bylo **přečíst si článek v novinách**? Pokud se Vám četlo **velmi snadno**, ukažte sem,“ a ukážete na pravou stranu škály. „Pokud se Vám četlo **velmi těžko**, ukažte sem,“ a ukážete na levou stranu škály. „Anebo ukažte na **kteroukoliv možnost**,“ a ukažte rukou po celé škále.

Participace

Otázka 7.: Činnosti, které jste musel/a dělat

Otázka v dotazníku: Jak **snadno** se Vám **vykonávaly** činnosti, které jste **musel/a dělat**?

Administrace: Řeknete: „Teď budeme hodnotit činnosti, **které musíte dělat**. Jak **snadno** se Vám vykonávaly **činnosti, které jste musel/a dělat?**“ a ukážete na přiložené obrázky, které zároveň komentujete: „Mohlo jít například o **lékařské vyšetření, papírování, cestování autobusem nebo nakupování.**“

Po demonstrování příkladů pokračujete: „Pokud **činnosti, které jste musel/a dělat** byly **velmi lehké**, ukažte sem,“ a ukážete na pravou stranu škály. „Pokud **činnosti, které jste musel/a dělat** byly **velmi těžké**, ukažte sem,“ a ukážete na levou stranu škály. „Anebo ukažte na **kteroukoliv možnost**,“ a ukažte rukou po celé škále.

Otázka 8.: Pozitivní činnosti na práci

Otázka v dotazníku: Měl/a jste **dostatek příjemných činností, které jste dělal/a** – které jste **chtěl/a dělat**?

Administrace: Řeknete: „Teď si povíme o činnostech, které děláte **rád/a**. Během posledního týdne, měl/a jste na práci **dostatek pozitivních činností?** Může jít například o **setkání s přáteli, Vaše záliby, chození do města nebo dovolená,**“ a zároveň ukazujete na odpovídající obrázky.

Následně ukažte na možnosti na hodnotící škále a komentujte je tak, jako je demonstrováno u otázky 7.

Poznámka pro otázku 7. a 8.: Tyto položky se nevěnují jen činnostem, které jsou uvedené jako příklady. Respondent si má vybavit všechny činnosti, které měl za poslední týden na práci a v rámci škály je hodnotit jako celek.

Otázka 9.: Přátelé

Otázka v dotazníku: Jak jste **vycházel/a** se svými **přáteli**?

Administrace: Řeknete: „Teď si promluvíme o Vašich **přátelích**. Jak jste **vycházel/a se svými přáteli** během posledního týdne? Pokud jste **vycházel/a se svými přáteli velmi dobře**, ukažte sem,“ a ukážete na pravou stranu škály. Pokud jste **vycházel/a se svými přáteli špatně**, ukažte sem,“ a ukážete na levou stranu škály. „Nebo ukažte na **kteroukoliv možnost**,“ a ukažte rukou po celé škále.

Otázka 10.: Rodina

Otázka v dotazníku: Jak jste **vycházel/a** se svojí **rodinou**?

Administrace: Řeknete: „Teď budeme mluvit o Vaší **rodině**. Jak jste **vycházel/a** se svojí **rodinou** během posledního týdne?“ a pokud je potřebné:

- použijte **jména členů rodiny** nebo **ukážete na osoby, pokud jsou přítomné**.
- mějte na paměti, že **vztahy s jednotlivými členy rodiny** se mohou pohybovat v **širokém rozpětí** – brát toto v potaz při hodnocení

Následně **ukážete na možnosti na hodnotící škále a komentujete je** tak, jako je demonstrováno u otázky 7.

Emocionální stav/Osobní pohoda

Otázka 11.: Napjatě

Otázka v dotazníku: Cítil/a jste se **v napětí**?

Administrace: Řeknete: „Teď se Vás zeptám na několik otázek o tom, **jak jste se za poslední týden cítil/a**. Mluvili jsme i s jinými lidmi s afázií. Řekli nám, jak se občas cítí. Mohli bychom si ověřit, jestli máte nebo nemáte podobné pocity? Byl/a jste během posledního týdne **v napětí, stažení?**“ a pokud je potřeba:

- použijte slovo „**frustrovaný/á**“, nebo jiné synonymum.

Pokračujte: „Pokud jste **nebyl/a ani trochu v napětí**, ukažte sem,“ a ukážete na pravou stranu škály. „Pokud jste **byl/a velmi v napětí**, ukažte sem.“ a ukážete na levou stranu škály. „Anebo ukažte na **kteroukoliv možnost**,“ a ukažte rukou po celé škále.

Otázka 12.: Ustaraně

Otázka v dotazníku: Byl jste **ustaraný**?

Administrace: Řeknete: „Byl/a jste během posledního týdne **ustaraný/á?**“ a v případě potřeby:

- použijte slovo „**úzkost**,“ nebo jiné synonymum; **Měl jste starosti?**

Následně **ukážete na možnosti na hodnotící škále a komentujete je** tak, jak bylo demonstrováno u otázky 11.

Otázka 13.: Nešťastně

Otázka v dotazníku: Byl/a jste **nešťastný/á**?

Administrace: Řeknete: „Byl/a jste během posledního týdne **nešťastný/á**?“ A pokud je nutné:

- použijte slovo „**smutný/á**“/“**depresivní**“, nebo jiné synonymum.

Následně **ukážete na možnosti na hodnotící škále a komentujete je** tak, jak bylo demonstrováno u otázky 11.

Otázka 14.: Bezradný

Otázka v dotazníku: Byl/a jste **bezradný/á**?

Administrace: Řeknete: „Byl/a jste **bezradný/á**? Nevěděl/a jste, co dělat? Pokud jste nebyl/a **ani trochu bezradný/á**, ukažte sem,“ a ukážete na pravou stranu škály. „Pokud jste byl/a **velmi bezradný/á**, ukažte sem,“ a ukážete na levou stranu škály. „Anebo ukažte na **kteroukoliv možnost**,“ a ukažte rukou po celé škále.

- použijte slovo **bezradný**, případně lze přeformulovat – Měl jste **obavy, že jste nebo budete jiný s afázií**?

Poznámka: Bezradný ve smyslu obavy, že respondent už nebude takový, jaký byl bez afázie.

Otázka 15.: Znuděně

Otázka v dotazníku: Byl/a jste **znuděný/á**?

Administrace: Řeknete: „Byl/a jste **znuděný/á**? Nudíte se, nemůžete dělat, co byste chtěl? Pokud jste nebyl/a **ani trochu znuděný/á**, ukažte sem,“ a ukážete na pravou stranu škály. „Pokud jste byl/a **velmi znuděný/á**, ukažte sem,“ a ukážete na levou stranu škály. „Anebo ukažte na **kteroukoliv možnost**,“ a přejděte rukou po celé škále.

- použijte frázi „**Byl jste znuděný?**“ případně „**Nudíte se? Nemůžete dělat, co byste chtěl?**“

Poznámka: Znuděně ve smyslu limitace respondenta v mnohých aktivitách v důsledku afázie.

Otázka 16.: Zahanbeně

Otázka v dotazníku: Pociťoval/a jste **stud**?

Administrace: Řeknete: „Cítil/a jste během posledního týdne **stud?**“ a v případě potřeby:

- použijte frázi „bylo Vám **trapně**,“ „**styděl jste se**“ nebo jinou.

Následně **ukážete na možnosti na hodnotící škále a komentujete je** tak, jak bylo demonstrováno u otázky 11. a 15.

Otázka 17.: Rozzlobeně

Otázka v dotazníku: Byl/a jste **rozzlobený/á**?

Administrace: Řeknete: „Byl/a jste během posledního týdne **rozzlobený/á**? Pokud jste nebyl/a **ani trochu rozzlobený/á**, ukažte sem,“ a ukážete na pravou stranu škály. „Pokud jste byl/a **velmi rozzlobený/á**, ukažte sem,“ a ukážete na levou stranu škály. „Anebo ukažte na **kteroukoliv možnost**,“ a přejděte rukou po celé škále.

Otázka 18.: Osaměle

Otázka v dotazníku: Byl/a jste **osamělý/á**?

Administrace: Řeknete: „Byl/a jste během posledního týdne **osamělý/á**? Pokud jste nebyl/a **ani trochu osamělý/á**, ukažte sem,“ a ukažte na pravou stranu škály. „Pokud jste byl/a **velmi osamělý/á**, ukažte sem,“ a ukážete na levou stranu škály. „Anebo ukažte na **kteroukoliv možnost**.“

Otázka 19.: Hloupě

Otázka v dotazníku: Někteří lidé s afázií se cítí **hloupě**. Víím, že **nejste hloupý/á**. Ale tento týden...
Cítil/a jste se hloupě?

Administrace: Řeknete: „Vím, že nejste hloupý/á, ale někteří lidé s afázií se **cítí hloupě**. Cítil/a jste se během posledního týdne **hloupě**? Pokud jste se **necítil/a hloupě**, ukažte sem,“ a ukážete na pravou stranu škály. „Pokud jste se cítil/a **velmi hloupě**, ukažte sem,“ a ukážete na levou stranu škály. „Anebo ukažte na **kteroukoliv možnost**,“ a přejděte rukou po celé škále.

Otázka 20.: Sebevědomě

Otázka v dotazníku: Byl/a jste **sebevědomý/á**?

Administrace: Řeknete: „Jak byste ohodnotil/a Vaše **sebevědomí**?“ a v případě potřeba:

- můžete pomoci frází: „**jak si důvěřujete**,“ apod.

Následně řeknete: „Pokud jste nebyl/a **ani trochu sebevědomý/á**, ukažte sem,“ a ukážete na levou stranu škály. „Pokud jste byl/a během tohoto týdne **velmi sebevědomý/á**, ukažte se,“ a ukážete na pravou stranu škály. „Anebo ukažte na **kteroukoliv možnost**,“ a přejděte rukou po celé škále.

Otázka 21.: Budoucnost

Otázka v dotazníku: Jak se díváte **do budoucnosti**?

Administrace: Řeknete: „Teď popřemýšlejme o **budoucnosti**. Během tohoto týdne, jak jste se díval/a **do budoucnosti**? Pokud Vaše pocity z budoucnosti byly **velmi pozitivní**, ukažte sem,“ a ukážete na pravou stranu škály. „Pokud Vaše pocity z budoucnosti byly **velmi negativní**, ukažte sem,“ a ukážete na levou stranu škály. „Anebo ukažte na **kteroukoliv možnost**,“ a přejděte rukou po celé škále.

Poznámka: Respondent by měl odpovědět na všechny hodnotící položky. Na získání odpovědi pro každou hodnocenou položku platí stejný postup:

- *přečíst, respektive říct otázku,*
- *ukázat na osoby na hodnotící škále a komentovat: „můžete mi ukázat na škále,“*
- *verbálně potvrdit respondentovu odpověď, jako například „povídání s cizí osobou je pro Vás nemožné.“*

Nehodnocené položky

Po ukončení administrace hodnotících položek dotazníku můžete použít 3 doplňkové nehodnotící list, věnující se pozitivním aspektům života s afázií, překážkám, které dělají život s afázií těžší, ale i tomu, co pomáhá překonat projevy afázie.

Nehodnotící položka: Co rád dělám

Ukážete pracovní list a řeknete: „Nacházejí se tu **činnosti, které** v poslední době **rád/a děláte?** **Chtěl/a** byste ještě **něco říct** o Vašem životě s afázií?“

Nehodnotící položka: Co dělá afázii těžší

Ukážete pracovní listy a řeknete: „Nacházejí se tu **činnosti, které** dělají afázii **těžší?** **Chtěl/a** byste ještě **něco říct** o Vašem životě s afázií?“

Nehodnotící položka: Co pomáhá

Ukážete pracovní listy a řeknete: Nacházejí se tu **činnosti, které Vám pomáhají** při afázii?

Nezapomeňte vyplnit jméno, datum a před terapií/po terapii v části na to určené.